

Náms- og kennsluáætlun – Vorönn 2026

FÉLA3KS05

Kennari	Bogi Ragnarsson, bogi.ragnarsson@fss.is , moodle.fss.is	
Viðtalstími	Föstudagar 14:10 – 14:50, stofa 325	
Námsefni	Bogi Ragnarsson. (2025). Kenningar í félagsfræði: Að sjá heiminn með augum félagsfræðinnar. Reykjanesbær. Stafbók. Nemendur nálgast bókina á síðunni stafbok.is	
Áfangalýsing	Framhaldsáfangi þar sem lögð er áhersla á að beita rannsóknaraðferðum og kenningum með það að markmiði að auka skilning á mismunandi félagslegum viðfangsefnum. Jafnframt verður leitast við að auka félagslegt innsæi nemenda og skilning þeirra á viðfangsefnum eins og félagslegri lagskiptingu, afbrotum, samskiptum og fjölmiðlum. Mikilvægt er að nemendur geti greint ólík viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum með mismunandi kenningar og rannsóknaraðferðir í huga. Að loknum áfanganum eiga nemendur að geta beitt mismunandi aðferðum við greiningu og mat á ólíkum félagslegum viðfangsefnum. Í áfanganum verður m.a. fjallað um: - Frumkvöðla félagsfræðinnar - Sjónarhorn, hlutverk, hagnýtingu og þróun félagsfræðinnar - Helstu kenningar félagsfræðinnar - Mismunandi félagsfræðileg sjónarhorn - Samskipti og sjálfsmynd - Lagskiptingu - Kenningar og veruleikann - Kenningar og kvikmyndir - Kyn og kyngervi - Kynhlutverk Áfangalýsingu og tenging bókarinnar við háskólanám má finna á vefsvæðinu stafbok.is.	
Námsmat og vægi námsmatspátta	Til að ná áfanga þarf að ná 4,5 úr eftirfarandi námspáttum.	
	Símatsáfangi ☒	Lokaverkefni ☐ Sleppikerfi ☐
	Heiti	Vægi
	Félagsfræðileg hugsun	10%
	Grunnur að skilningi á samfélaginu	10%
	Félagsfræðikenningar á skjánum	10%
	Samskiptakenningar	10%
	Kenningar og sjálfsmynd	10%
	Félagsleg lagskipting	10%
	Spegilmynd lagskiptingar	10%
	Kenningar og kynjamisrétti	10%
	Kenningar og kynhlutverk	10%
	Kenningar og kvikmyndir	10%
	Samtals:	100%

Reglur áfanga	Notkun á snjallsímum er ekki leyfileg í tímum nema með leyfi kennara. Nemendur setja síma í símarekka í upphafi kennslustundar. Skólareglur gilda í þessum áfanga og skulu nemendur og kennari koma fram af háttvísi.
----------------------	---

Annað sem kennari vill láta koma fram	Mikilvægt er að nemendur komi með fartölvur og hlaði niður læstum vafra. Þeir sem ekki eru með fartölvur geta fengið lánað á bókasafninu.
--	--

Þekking	Leikni
Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á: - Hvernig rannsóknaraðferðir félagsfræðinnar eru notaðar og hvernig beita eigi þeim með raunverulegum hætti - Hvaðan hugmyndir um rannsóknir á veruleikanum eru komnar - Hvernig rannsaka eigi viðfangsefni með kerfisbundnum hætti - Helstu hugtökum sem greinin notar og hæfileika til að skilgreina þau og skilja - Hvernig kenningar birtast í dægurmenningu - Birtingamyndum kenninga í daglegu lífi - Helstu vefsvæðum sem tengjast áfanganum og efnistöku áfangans - Félagsfræðilegum hugsunarhætti - Þáttum eins og samskiptum, félagslegri lagskiptingu, hvað viðheldur stöðugleika í samfélaginu og hvernig við erum afsprengi félagslegra afla sem móta hegðun okkar og viðhorf samhliða því að hafa sjálfstæðan vilja - Kyni og kyngervi - Kynhlutverkum - Félagslegri lagskiptingu - Kenningum og dægurmenningu - Rannsóknaraðferðum - Kenningum	Nemandi skal hafa öðlast leikni í að: - Greina sitt félagslega umhverfi á gagnrýnin hátt út frá ólíkum kenningalegum sjónarhornum - Skilja hvernig margir þættir í daglegu lífi sem við tökum sem sjálfgefnum þurfi ekki að vera það - Gera sér grein fyrir því að með félagsfræðilegri hugsun getur hann brotist út úr hefðbundinni hegðun - Að koma auga á hvernig kenningar birtast í dægurmenningu - Afla gagna og greina gögn af helstu vefsvæðum sem tengjast áfanganum - Að með því að tileinka sér aðferðirnar geti hann túlkað og skilið samfélagið á ítarlegri hátt en áður

Hæfni

Nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Geta notað kenningar til að skilja félagslegan veruleika
- Geta notað ólíkar kenningar og sjónarhorn til að verða víðsýnn og gagnrýnn
- Geta notað þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér við að taka sjálfstæðar ákvarðanir í sínu félagslega umhverfi
- Geta nýtt sér kenningar til að skoða dægurmenningu með gagnrýnum augum
- Að geta bent á og greint frá hvernig nýta má kenningar til að meta umfjöllun fjölmiðla á gagnrýnin hátt
- Geta horft á viðfangsefni frá mörgum sjónarhornum og eigi auðveldara með að setja sig í spor annara
- Nýta helstu vefsvæði sem greind hafa verið í áfanganum við rökfærslu
- Sköpunarmáttur nemandans á jafnframt að aukast með auknum félagslegum skilningi og siðferðisvitund hans einnig
- Gera sér grein fyrir aukinni þekkingu og þannig að öðlast aukið sjálfstraust í athöfnum daglegs lífs

Vinnuáætlun

Vinnuáætlun		
Tímasókn	16 vikur x 4 klst.	64 klst.
Heimavinna	16 vikur x 1 klst.	16 klst.
Verkefnavinna	16 vikur x 2 klst.	32 klst.
Undirbúningur f. parapróf	3 x 2 klst.	3 klst.
Undirbúningur fyrir greiningar	4 klst.	3 klst.
Alls		120 klst. = 5 ein*

***Viðmið um fjölda eininga**

Einingar	Tímafjöldi í vinnu meðalnemanda í áfanga
1 fein	18 - 24 klst.
2 fein	36 - 48 klst.
3 fein	54 - 72 klst.
4 fein	72 - 96 klst.
5 fein	90 – 120 klst.

Kennsluvikur	Áætluð yfirferð námsefnis	Skil á verkefnum
1. vika 6.-9. janúar	Félagsfræðileg hugsun	Sjá moodle
2. vika 12.-16. janúar	Félagsfræðileg hugsun	Sjá moodle
3. vika 19.-23. janúar	Grunnur að skilningi á samfélaginu	Sjá moodle
4. vika 26.-30. janúar	Grunnur að skilningi á samfélaginu	Sjá moodle
5. vika 2.-6. febrúar	Félagsfræðikenningar á skjánum	Sjá moodle
6. vika 9.-13. febrúar	Samskiptakenningar	Sjá moodle
7. vika 16.-20. febrúar <i>Uppbrotsdagur 18. feb</i>	Samskiptakenningar	Sjá moodle
8. vika 23.-27. febrúar <i>Vetrarleyfi 27. feb</i>	Kenningar og sjálfsmynd	Sjá moodle
9. vika 2. -6. mars <i>Námsmatsdagur 2. mars</i>	Félagsleg lagskipting	Sjá moodle
10. vika 9.-13. mars	Félagsleg lagskipting	Sjá moodle
11. vika 16.-20. mars	Spegilmynd lagskiptingar	Sjá moodle
12. vika 23.-27. mars <i>Starfshlaup 27. mars</i>	Spegilmynd lagskiptingar	Sjá moodle
13. vika 6.-10. apríl <i>Annar í páskum 6. apríl</i>	Kenningar og kynjamisrétti	Sjá moodle
14. vika 13.-17. apríl	Kenningar og kynhlutverk	Sjá moodle
15. vika 20.-24. apríl <i>Sumard. fyrsti 23. apríl</i>	Kenningar og kynhlutverk	Sjá moodle
16. vika 27. apríl-1. maí <i>Dimissio 30. apríl</i>	Kenningar og kvikmyndir	Sjá moodle
17. vika 4.-8. maí <i>Stoðdagur 8. maí</i>	Kenningar og kvikmyndir	Sjá moodle

Með fyrirvara um breytingar og von um gott samstarf

Bogi Ragnarsson